

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/101/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816205103
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7816205103.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu: Zariadenie pre seniorov Juraja Schoppera, n.o., Rožňava-Huta 3454, 048 01 Rožňava, IČO: 35583720, zastúpeného JUDr. Vladimírom Stankom, advokátom so sídlom v Košiciach, Obrody 25, proti žalovanému Mesto Rožňava, Šafárikova 29, 048 01 Rožňava, IČO: 00328758, zastúpenému JUDr. Martinou Vnenčákovou, advokátkou so sídlom v Rožňave, Čučmianska dlhá 7, o splnenie povinnosti, odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 11. septembra 2019 č.k. 9C/129/2016 - 295 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 22. októbra 2019 č.k. 9C/129/2016 -324 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 22. októbra 2019 a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom zo dňa 11. septembra 2019 rozhodol, že:

I/ ukladá žalovanému povinnosť vykonať rekonštrukciu cesty - miestnej pozemnej komunikácie spôsobom, ako je to uvedené v odbornom vyjadrení č. 31/2018 zo dňa 30.12.2018 podaného W.. D. M., zriadiť nový kryt vozovky z asfaltobetónu a obnoviť, resp. dobudovať všetky konštrukčné vrstvy vozovky v skladbe:

- asfaltobetón strednozrný AB III..... 60 mm,
- spojovací postrek 0,7 kg.m²,
- obaľované kameninovo strednozrné OKS III..... 60 mm,
- spojovací postrek 0,75 kg.m²,
- vibrovaný štrk (zthutnená štrkodrba) ŠD..... 200 mm,
- štrkopiesok ŠP 200 mm,
spolu 520 mm,

v úsekoch, kde sa na miestnej komunikácii nachádza súvislá vrstva pôvodnej vozovky rekonštrukciu vykonať vybudovaním novej vozovky s využitím pôvodnej konštrukcie vozovky, na ktorú sa položia vrchné vrstvy v skladbe:

- asfaltobetón strednozrný AB III 60 mm,
- spojovací postrek 1,5 kg.m²,
- vyrovnávacia vrstva obaľovaného kameniva OK III 60 mm,
- pôvodná konštrukcia vozovky 350 mm,
- upraviť šírkové usporiadanie vozovky na kategóriu MOK 4/30, resp. MOK 5/30 a vybudovať účinné odvodňovacie zariadenia, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku,

II/ priznáva žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % zo strany žalovaného s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. Doplniacím rozsudkom zo dňa 22. októbra 2019 súd rozhodol, že výrok č. I/ rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 9C/129/2016 - 295 zo dňa 11.09.2019 sa dopĺňa nasledovne:

Súd ukladá žalovanému povinnosť vykonať rekonštrukciu cesty - miestnej pozemnej komunikácie nachádzajúcej sa na parcele KN-C č. 2881/1, vedenej na liste vlastníctva č. 4493 k. ú. Rožňava spôsobom, ako je to uvedené vo výroku č. I rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 9C/129/2016 - 295 zo dňa 11.9.2019.

3. Súd prvej inštancie tak vyhovel v celom rozsahu žalobe žalobcu, ktorou sa voči žalovanému domáhal uloženia povinnosti vykonať komplexnú rekonštrukciu miestnej komunikácie spájajúcej mesto Rožňava a Zariadenie pre seniorov Juraja Schoppera n.o., na parc. č. KN-C 2881/1, zapísanej liste vlastníctva č. XXXX, okres Rožňava, obec Rožňava, katastrálne územie O., s tvrdením, že je neziskovou organizáciou poskytujúcou všeobecne prospešné služby, zdravotnú starostlivosť, ako aj sociálnu pomoc a humanitárnu starostlivosť a žalovaný je vlastníkom a správcom miestnej komunikácie spájajúcej zariadenie žalobcu s mestom Rožňava, ktorá nespĺňa požiadavky na dopravnú obsluhu pre vozidlá hasičskej a zdravotnej záchranej služby, je plná výmoľov, výtlkov a hrboľov, jej stav neumožňuje bezpečnú jazdu motorových a nemotorových vozidiel, poukazom aj na § 9a ods. 3 cestného zákona, na zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, štvrtú časť vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z.z., ktorá stanovuje podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej len „vyhláška“), na obsah Dohody o odovzdaní nehnuteľností a ukončení nájomného vzťahu uzavretej dňa 24.6.2009 medzi mestom Rožňava a SR - Lesmi Slovenskej republiky š. p. Banská Bystrica, odštepny závod Rožňava, v ktorej dohode je predmetná cesta označená ako Lesná investičná cesta, a tiež Protokol z terénnej obhliadky lesných a investičných ciest a usporiadania nehnuteľností zo dňa 27.6.2009 a na znenie § 25 ods. 2 zák. č. 326/2006 Z. z. o lesoch.

4. V odôvodnení súd poukázal aj na obranu žalovaného, založenú o.i. na tvrdení, že sporná cesta je len účelovou komunikáciou, konkrétne lesnou investičnou cestou s názvom: Lesná cesta Rožňavská dolina, ktorá nebola nikdy zaradená do cestnej siete ako miestna komunikácia a slúži len na odvoz drevnej hmoty celoročne - I L (podľa STN 736108), v dôsledku čoho vodič musí predpokladať, že cesta bude nekvalitná, a preto musí prispôbiť svoju jazdu povahe a stavu vozovky tak, ako to má na mysli zákon o cestnej premávke.

5. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že žalobca sa domáha voči žalovanému uloženia povinnosti vykonať komplexnú rekonštrukciu miestnej komunikácie, nachádzajúcej sa na parcele KN-C č. 2881/1 vedenej na liste vlastníctva č. XXXX, T.Ú.. O., vo vlastníctve žalovaného mesta Rožňava, ktorý ju nadobudol na základe Dohody o odovzdaní nehnuteľností a ukončení nájomného vzťahu medzi žalovaným a SR - Lesy Slovenskej republiky zo dňa 24.6.2009 (ďalej len „Dohoda“) ako lesnej investičnej cesty Rožňavská dolina v celkovej dĺžke 7,800 km, vydanéj vo výmere 25.061 m² trom spoluvlastníkom, medzi inými aj žalovanému, pričom predmetná pozemná komunikácia nie je zapísaná v katastri nehnuteľností, žalovaný je jej väčšinovým spoluvlastníkom a aj jej správcom.

6. Z obsahu kolaudačného rozhodnutia stavebného úradu Mesto Rožňava zo dňa 30.3.2012 a z odborného vyjadrenia č. 31/2018 doplnku č. 1 k odbornému vyjadreniu podaného znalcom W.. D. M. súd prvej inštancie vyvodil záver, že sporný úsek cesty nachádzajúci sa na pozemku KN-C parcely č. 2881/1, k.ú. O., je verejne prístupná miestna komunikácia, ktorá je súčasťou verejnej cestnej siete miestnych komunikácií mesta Rožňava, ktorá je v nevyhovujúcom až havarijnom stave, pričom závady nie je možné odstrániť v rámci bežnej údržby.

7. Vec súd právne posúdil podľa § 3 ods. 2, § 3c ods. 1 písm. c) a d), § 3d ods. 3, 4, 5 písm. d) a § 6 zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) a uzavrel, že sporný úsek cesty je miestnou komunikáciou, ktorú je žalovaný povinný v zmysle § 3d ods. 6 cestného zákona udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý je určená. Usúdil, že oprava právoplatného kolaudačného rozhodnutia

listom zo dňa 12.10.2016 nie je v súlade s ustanoveniami zák. č. 71/1967 zb. o správnom konaní, nešlo o opravu zrejmej nesprávnosti a vypustením označenia prístupovej komunikácie ako miestnej, nedošlo automaticky k prekvalifikovaniu danej komunikácie, a pretože navyše oprava kolaudačného rozhodnutia listom zo dňa 12.10.2016 bola vykonaná po podaní žaloby na súd dňa 12.7.2016, „vykonanú opravu právoplatného kolaudačného rozhodnutia súd považoval za účelovú obranu žalovaného“.

8. Z odborného vyjadrenia podaného znalcom W. D. M., výsluchu svedkov G. I. I. S. C. Y., majúc za preukázané, že stavebno-technický stav sporného úseku miestnej komunikácie je nevyhovujúci a nezodpovedá technickým normám upravujúcim prístupnosť ciest na prepravu zdravotne postihnutých a dopravnú obslužnosť špeciálnymi vozidlami pre zber a zvoz komunálneho odpadu a mechanizmami zimnej údržby, ako aj nepretržitú dostupnosť pre vozidlá hasičskej alebo zdravotnej záchranej služby, prvoinštančný súd podľa § 417 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka uložil žalovanému vykonať rekonštrukciu miestnej komunikácie spôsobom uvedeným vo výroku I/ rozsudku v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku, a to s odôvodnením, že na uskutočnenie rekonštrukcie spôsobom uvedeným znalcom nie je potrebné stavebné povolenie ani ohlásenie špeciálnemu stavebnému úradu v zmysle § 16 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách.

9. O náhrade trov konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a), d), f) a h) CSP. Navrhol zrušiť rozsudok a konanie zastaviť v zmysle § 391 CSP a zaviazat žalobcu na náhradu trov konania žalovaného. V odvolaní žalovaný poukázom na znenie čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 27.3.2002 sp. zn. 3Cdo 81/2000- 306 v prvom rade namietol, že súd prvej inštancie nie je oprávnený uložiť žalovanému povinnosť zrekonštruovať cestu, ako aj, že rozsudok je nevykonateľný, lebo z neho nevyplýva, ktorú konkrétnu komunikáciu má žalovaný rekonštruovať. Súdu prvej inštancie žalovaný vytkol, že povinnosť uložil žalovanému splniť v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku vychádzajúc z odborného vyjadrenia znalca W. D. M., hoci predmetom odborného vyjadrenia znalca môže byť výlučne zodpovedanie položených skutkových otázok, a nie vyvodenie právnych záverov, že rekonštrukciu cesty možno vykonať bez potreby rozhodnutia príslušného stavebného orgánu. Žalovaný poukázal na § 207 ods. 2 CSP, na znenie § 16 ods. 3 zák. č. 135/1961 Zb. a podčiarkol, že súd v rozsudku uložil žalovanému o.i. aj upraviť šírkové usporiadanie vozovky na kategóriu MOK 4/30, resp. 5/30 a vybudovať účinné odvodňovacie zariadenia do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, a teda jasne uložil žalovanému povinnosť upraviť šírku uvedenej komunikácie, čím žalovanému bráni stavbu realizovať legálne. Súdu prvej inštancie žalovaný vytkol, že nerozhodol o jeho návrhu pribrať do konania aj ostatných spoluvlastníkov označenej cesty a povinnosť vykonať jej rekonštrukciu uložil len žalovanému, i keď sám súd v rozsudku konštatoval, že žalovaný je spoluvlastníkom miestnej komunikácie, čo odôvodnil v bodoch 18 až 22 rozsudku. Namietol, že súd rozhodnú právnu otázku posúdil vychádzajúc zo záverov znalca v odbornom vyjadrení, na ktoré znalec nie je oprávnený, pretože je právom obce určiť o aký druh pozemnej komunikácie ide, lebo obec v zmysle § 3 ods. 2 zák. č. 135/1961 Zb. realizuje prenesený výkon štátnej správy vo vzťahu k miestnym a účelovým komunikáciám.

11. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny. Pripomenul obsah kolaudačného rozhodnutia mesta Rožňava zo dňa 30.3.2013 sp. zn. 1398/2012-03, ktorým bolo povolené užívanie stavby „Zariadenie pre seniorov Juraja Shoppera n.o.“ s tým, že „prístup pre motorové vozidlá je z novo vybudovanej vnútroareálovej komunikácie na pozemku par. č. KN-C 2860/2, ktorá je napojená na miestnu komunikáciu smer Gulyapag“, a teda označená komunikácia je miestnou komunikáciou a je vo vlastníctve mesta Rožňava. Opätovne poukázal na ustanovenia cestného zákona a stavebného zákona, § 13 ods. 1 a § 52 ods. 1 a 5 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002 Z.z. a zdôraznil, že premávku na pozemných komunikáciách upravuje zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, pričom vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zjazdnosť miestnej komunikácie nezodpovedá technickým normám upravujúcim prístupnosť ciest zabezpečujúcich prepravu postihnutých a obslužnosť špeciálnymi vozidlami, ako aj pre nepretržitú dostupnosť zdravotnej záchranej služby.

12. Žalovaný v replike na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného podčiarkol, že žalobca sa nedokázal vysporiadať s argumentáciou žalovaného o absencii hmotnoprávných ustanovení právneho poriadku SR, ktoré by umožňovali súdu zaviazať obec na plnenie povinnosti zrekonštruovať cestu, lebo uvedené spadá do konania správneho, a preto sa v civilnom sporovom konaní splnenia uvedenej povinnosti domáhať nemožno. Zopakoval, že posúdenie druhu cesty je otázkou právnou, a nie je v kompetencii znalca akokoľvek komentovať charakter, prípadne druh komunikácie. Napokon akcentoval, že žalovaný v priebehu sporu nepreukázal, že by mu hrozila alebo vznikla akákoľvek škoda súvisiaca so stavom komunikácie, hoci nárok odvodzoval z ust. § 417 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

13. Odvolací súd (§ 34 CSP) na základe včas podaného odvolania žalovaného preskúmal rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom a konanie týmto rozhodnutiam predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

14. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že žalovaný vo svojom odvolaní v prvom rade opodstatnene súdu prvej inštancie vytkol, že dôsledne neskúmal, či v danom prípade má súd právomoc rozhodnúť v spore o uloženie povinnosti žalovanej obci vykonať rekonštrukciu cesty.

15. Civilný sporový poriadok v § 3 upravuje právomoc všeobecných súdov v tom zmysle, že určuje, že súdy prejednávajú a rozhodujú civilné spory a iné civilné právne veci, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Súdy neprejednávajú a nerozhodujú právne veci vyplývajúce z verejnoprávných vzťahov, s výnimkou prípadov, ak zákon výslovne zveruje takéto právne veci do právomoci civilného súdu (§ 4 CSP). Absencia civilnej právomoci má vždy za následok zastavenie konania a postúpenie veci na prejednanie a rozhodnutie tomu orgánu, do ktorého právomoci daná vec patrí (§ 10 CSP).

16. Nárok, ako predmet súdneho konania, je vo všeobecnosti charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými odvodňuje žalobca svoj nárok a žalobným petitom. Posúdenie zistených skutkových okolností pod určitú právnu normu je úlohou súdu („*litira novit curia*“). Pokiaľ súd rozhoduje o nároku na plnenie na základe skutkových zistení, ktoré by umožňovali uplatnený nárok po právnej stránke podriaďiť pod viac hmotnoprávných noriem, je jeho povinnosťou podľa príslušných ustanovení vec posúdiť a o nároku rozhodnúť, a to bez ohľadu na to, či je v žalobe uvedený právny odvod požadovaného plnenia; nakoniec žalobca nie je povinný uplatnený nárok kvalifikovať po právnej stránke.

17. Pre vyriešenie otázky, či tá - ktorá vec patrí do právomoci súdu, je nevyhnutné predovšetkým zistiť, z ktorého právneho vzťahu žalobca vyvodzuje žalobou uplatnený nárok (predmet súdneho konania), tento vzťah dôsledne analyzovať a následne po právnej stránke správne vyhodnotiť.

18. Pre analýzu právneho vzťahu a posúdenie jeho povahy z hľadiska právomoci súdu je pritom rozhodujúce obsahové hľadisko, teda akú majú povahu práva a povinnosti strán, tvoriace obsah tohto právneho vzťahu. Len uvedené kritérium je určujúce pre posúdenie, či žalobou uplatnený nárok je vyvodzovaný z takého právneho vzťahu, ktorý bolo možné podriaďiť pod niektorý z právnych vzťahov vymenovaných v § 3 CSP.

19. V danej veci je preto rozhodujúce, ako žalobca v žalobnom petite formuloval konkrétne povinnosť, ktorej uloženia žalovanému sa domáhal a akými rozhodujúcimi skutocnosťami tu to požiadavku odvodnil.

20. V súdnej veci sa žalobca domáha uložiť žalovanému povinnosť vykonať rekonštrukciu cesty - miestnej komunikácie.

21. Odvolací súd na tomto mieste poznamenáva, že Najvyšší súd SR v uznesení z 27. 1. 2021 sp. zn. 5Cdo/60/2018 vyslovil, že otázky užívania pozemných komunikácií nemôžu prejedávať a rozhodovať súdy v občianskom súdnom konaní, ale príslušné správne orgány. V tejto súvislosti najvyšší súd v citovanom rozhodnutí uviedol nasledovné:

21.1. „Výstavbu, užívanie a ochranu pozemných komunikácií, práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy a orgánov štátneho odborného dozoru vo veciach pozemných komunikácií upravuje zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (ďalej len cestný zákon).

21.2. Pozemné komunikácie sa rozdeľujú podľa dopravného významu, určenia a technického vybavenia na a) diaľnice, b) cesty, c) miestne komunikácie, d) účelové komunikácie. (§ 1 ods. 2 cestného zákona). Účelové komunikácie slúžia spojeniu jednotlivých výrobných závodov alebo jednotlivých objektov a nehnuteľností s ostatnými pozemnými komunikáciami alebo komunikačným účelom v uzavretých priestoroch alebo objektoch. Pre povolenie stavby účelovej komunikácie platí ustanovenie § 16 cestného zákona. Účelové komunikácie sa členia na verejné a neverejné. Účelové komunikácie v uzavretých priestoroch alebo objektoch sú neverejné. Verejnú účelovú komunikáciu môže príslušná obec vyhlásiť za neverejnú len so súhlasom jej vlastníka (§ 22 cestného zákona).

22.3. Podľa § 3 ods. 2 cestného zákona miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií vykonávajú obce ako prenesený výkon štátnej správy. Obce na miestnych komunikáciách a na účelových komunikáciách určujú použitie dopravných značiek, dopravných zariadení a povoľujú vyhradené parkoviská. Obce v rámci preneseného výkonu štátnej správy prejednávajú priestupky podľa § 22c cestného zákona na úseku miestnych komunikácií a účelových komunikácií. Ďalšie povinnosti obciam vyplývajú z vlastníctva miestnych komunikácií (§ 3d ods. 3 cestného zákona); napr. udržiavanie miestnych komunikácií v stave zodpovedajúcom určenému účelu, vedenie technickej evidencie, zabezpečovanie informačného systému zimnej spravodajskej služby a zabezpečovanie stavebnotechnického vybavenia (§ 3d ods. 6, 8 a 10 cestného zákona).

22.4. V zmysle § 2 ods. 2 písm. a/ vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) sú tieto orgány pri plnení svojich úloh aj oprávnené zakázať konanie osôb a zastaviť činnosť organizácií, prípadne zakázať pokračovanie v nej, ak ohrozujú komunikáciu alebo bezpečnosť premávky na nej.

22.5. Na konanie podľa cestného zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (§ 23 cestného zákona).

22.6. Z citovaných ustanovení cestného zákona vyplýva, že otázky užívania účelových komunikácií nie sú inštitútom súkromného práva, ale verejnoprávnym oprávnením. Žalobca sa žalobou domáha ochrany svojho vlastníckeho práva pričom žiada, aby súd zakázal užívanie účelovej komunikácie žalovanému. Jeho žaloba teda smeruje k úprave užívania pozemnej komunikácie, ktoré je svojou povahou verejnoprávne oprávnenie upravené osobitným predpisom. O právach a povinnostiach vo vzťahu k pozemným komunikáciám je oprávnený rozhodnúť príslušný správny orgán a nie všeobecný súd v rámci súkromnoprávnej žaloby. K rovnakému záveru dospel už Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 3Cdo/1385/2015 v uznesení zo dňa 6.3.2017 (ktoré rozhodnutie prešlo testom ústavnosti por. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. novembra 2017 sp. zn. III. ÚS 689/2017).“

30. K obdobným záverom dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí z 27. marca 2002 sp. zn. 3Cdo 81/2000 (R 51/2004), v ktorom okrem iného uviedol, že otázky plánovania, výstavby a užívania miestnych komunikácií nie sú inštitútom súkromného práva, ale ide o verejnoprávne oprávnenia, ktoré nemožno zakladať, meniť alebo rušiť na základe jednostranných alebo dvojstranných úkonov subjektov práva, ako i že v občianskom súdnom konaní nemožno prejednávať a rozhodovať veci upravené zákonom o pozemných komunikáciách, ktoré podľa § 23 tohto zákona majú byť prejednané v konaní, vykonanom podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, alebo podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), v znení neskorších predpisov.

Aj toto rozhodnutie prešlo testom ústavnosti, keď Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 139/02 dospel k názoru, že nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny právny záver najvyššieho súdu v rozhodnutí č. k. 3Cdo 81/2000-360 vydanom v spore o žalobe o uloženie povinnosti žalovanej obci v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku zriadiť prístupovú komunikáciu a vystaviť miestnu komunikáciu k rodinnému domu, opierajúcej sa o ustanovenia § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 4 ods. 1 a 3 písm. e) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), ako aj o § 2 ods. 3 druhú vetu, § 3 ods. 6, § 3d ods. 2 a ods. 4 písm. b) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných

komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, platnom a účinnom ku dňu podania žaloby a tvrdenie žalobcov, že obec im v dôsledku nesplnenia si svojej zákonnej povinnosti a nečinnosti spôsobila škodu.

31. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/60/2018 vyslovil, že o právach a povinnostiach vo vzťahu k pozemným komunikáciám je oprávnený rozhodnúť príslušný správny orgán a nie všeobecný súd v rámci súkromnoprávnej žaloby.

32. Bezpochyby v prípade vážneho ohrozenia škodou priznáva Občiansky z'konník v rámci prevenc'ny'ch povinností ohrozenému právo doma'hať sa na vrhom na zač'atie konania na su'de, aby ohrozovateľovi bola uložená povinnosť vykonať urč'ite' vhodné opatrenia na odvrátenie hrozacej škody; opatrenie mož'e spočí'vať v povinnosti ako zdrž'ania sa urč'ite'ho konania či urč'itej č'innosti (povinnosť pasívna), tak priamo v urč'itom konaní či vy'kone, ktorý m by hrozba vzniknutej škody bola odvrátená (povinnosť aktívna). Č'asová su'vislosť medzi hrozbou vzniknutej škody a opatrením na jej odvrátenie vyžaduje, aby súd take' opatrenie ulož'il v danom č'asovom horizonte. Ani ohrozený vlastník sa vs'ak nemož'e doma'hať na su'de ochrany takým navrhovaným opatrením, ktorý je zo zákona zvereny' rozhodnutiu správneho orgánu a ak podlieha povoleniu rozhodnutím vydaným v stavebnoprávnom konaní, lebo v takomto prípade nie sú pre rozhodnutie súdu splnené procesné podmienky.

33. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej. Existencia a splnenie procesných podmienok je predpokladom poskytnutia súdnej ochrany ohrozeným alebo poškodeným subjektívnym právam v rozsahu článku 1 CSP. Súd je povinný zisťovať ich existenciu a splnenie v každom štádiu konania.

34. Pretože z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia plynie, že súd prvej inštancie neskúmal splnenie procesných podmienok pre vydanie žalobcom požadovaného súdneho rozhodnutia a otázkou právomoci konať a rozhodnúť v danej veci sa nezaoberal napriek tomu, že táto povinnosť mu vyplýva priamo z ustanovenia § 161 ods. 1 CSP, práve z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, a to, v intenciách vyššie uvedeného, na posúdenie, či v danej veci je daná právomoc súdu na rozhodnutie o nároku žalobcu.

35. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie v prvom rade zaoberať sa otázkou právomoci súdu na rozhodnutie o požadovanom nároku žalobcu. Pre vyriešenie tejto otázky bude úlohou súdu zistiť, z ktorého právneho vzťahu žalobca vyvodzuje žalobou uplatnený nárok, tento vzťah dôsledne analyzovať a následne po právnej stránke vyhodnotiť s ohľadom na vyššie citovanú ustálenú judikatúru súdov. Mať pritom na zreteli, že rozhodujúce je obsahové hľadisko, teda akú majú povahu práva a povinnosti strán, tvoriace obsah posudzovaného právneho vzťahu.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).